

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Sagsnummer

Kontor

2022-17318

EKN

16. november 2022

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 25. november 2022

Dagsorden for rådsmøde (udenrigsanliggender-handel) den 25. november 2022 omfatter tre diskussionspunkter: *WTO-reform og forberedelse af den 13. WTO-ministerkonference (MC13)*, *EU's handelsrelationer til USA* samt *EU's handelsrelationer til Ukraine*. Punkterne forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til samlenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets partier den 10. november 2022.

Dagsordenspunkt 1: WTO-reform og forberedelse af den 13. WTO-ministerkonference (MC13)

På rådsmødet ventes en drøftelse af WTO-reform og forberedelse af den 13. WTO-ministerkonference (MC13) i opfølgning af bl.a. beslutningerne fra den vellykkede 12. ministerkonference i juni 2022 (MC12).

På MC12 var der blandt andet enighed om en ramme for et brede spektrum reformarbejde i WTO frem mod i første omgang MC13, herunder reform af organisationens vigtige tvistbilægningssystem i lyset af bl.a. krisen i WTO's appelorgan. Reformen bliver et af de centrale emner på dagsordenen i organisationen de kommende år, og reformarbejdet vil forhåbentlig få et format og blive afgrænset på en måde, så der kan leveres substantielle resultater. Det er dog ikke givet, at der kan leveres substantielle resultater på dette område til MC13. Det kan komme til at tage længere tid. Det samme gælder de andre forhandlingsspor.

Reform af WTO og en videreudvikling af det multilaterale handelssystem er en central dansk og EU-prioritet, bl.a. med opdatering af de fælles handelsregler, så disse i højere grad fremmer international handel, der er fri, fair og bæredygtig og baseret på lige globale konkurrencevilkår. Regeringen ønsker bl.a., at der arbejdes for en langsigtet løsning på krisen i WTO's appelorgan, at reglerne for subsidier og statsejede virksomheder

revideres, og at der sikres stærkere integration af miljø, klima og arbejds-tagerrettigheder i WTO. Herudover ønsker regeringen, at der opnås resul-tater i forhandlingerne af de plurilaterale aftaler, som EU deltager i.

På rådsmødet ventes endvidere en drøftelse af andre emner i opfølgning på MC12.

Som opfølgning på ministerafgørelsen fra MC12 vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder og COVID-19-vacciner (TRIPS-waiver) pågår der i øjeblikket forhandlinger i WTO, om hvorvidt afgørelsen skal udvi-des til også at omfatte diagnosticering og terapeutisk behandling af CO-VID-19. Der skal som udgangspunkt træffes beslutning herom inden den 17. december 2022, om end det er meget muligt at beslutningen ud-skydes. Regeringen har generelt ønsket, at WTO leverer konkrete resulta-ter, der kan bidrage til at styrke den globale håndtering af COVID-19, og afgørelsen fra MC12 udgjorde et vigtigt bidrag hertil. Der er dog bred skepsis blandt EU-landene vedrørende effekten af en udvidelse af afgø-relsen samt ønske om en evidensbaseret tilgang. Regeringen deler denne skepsis, men er samtidig åben over for at overveje kompromisforslag, der i givet fald er evidensbaserede og indeholder en klar afgrænsning af omfattede produkter.

MC12 leverede ligeledes en delaftale om forbud mod visse miljøskadelige fiskerisubsidier. Forhandlingerne om forbud mod visse former for subsi-dier, der bidrager til overkapacitet og overfiskeri, vil fortsætte i WTO frem mod og efter MC13 mhp indgåelse af en bredere aftale. Det kan oplyses, at delaftalen i nærmeste fremtid skal formelt ratificeres af EU som ”EU-only-aftale”. Denne proces er netop blevet indledt på bag-grund af forslag til rådsafgørelse fremsat for Rådet og Europa-Parlamentet den 9. november 2022, som man fra dansk side vil tilslutte sig.

Regeringen ser frem til EU-Kommissionens orientering på rådsmødet og drøftelsen med de øvrige EU-lande om den vigtige dagsorden om at re-formere og drive WTO fremad.

Dagsordenspunkt 2: EU's handelsrelationer til USA

Drøftelsen af de handelspolitiske relationer mellem EU og USA ventes koncentreret om to forhold. Dels det tredje møde i det transatlantiske handels- og teknologiråd (TTC), der findes sted den 4.-5. december 2022 i Washington DC; dels den amerikanske lovpakke Inflation Reduction Act (IRA), som blev underskrevet af præsident Biden den 16. august 2022.

Den positive udvikling i det transatlantiske forhold siden præsident Bi-dens tiltrædelse også på det handelspolitiske område er bl.a. kommet til udtryk inden for rammerne af TTC. På TTCs andet møde i Paris 15.-16.

maj 2022 blev EU og USA bl.a. enige om styrket transatlantisk koordination og samarbejde om forsyningsikkerhed, standarder, investerings-screening, eksportkontrol, energiuafhængighed og klima. På det tredje møde ventes mere konkrete resultater om bl.a. halvledere, kunstig intelligens, gensidig anerkendelse af vacciner, grøn teknologi og digitale redskaber til fremme af transatlantisk handel. Fra dansk side støttes arbejdet i TTC og konkrete resultater inden for den ramme.

Vedtagelsen af IRA har dog udfordret det bilaterale handelspolitiske samarbejde på det seneste. Det skyldes, at IRA indeholder en række elementer, som iflg. EU-Kommissionen er i strid med USA's WTO-forpligtelser. Særligt den del, der indebærer skattefradrag ved køb af elbiler, har påkaldt sig opmærksomhed i offentligheden. Men også forskellige andre skattemæssige støtteprogrammer, som skønnes at beløbe sig til en værdi af i alt 231 mia. USD, vurderes af EU-Kommissionen som konkurrenceforvridende, eftersom støtteprogrammerne begunstiger amerikansk produktion.

Regeringen ser generelt meget positivt på de ambitiøse klimapolitiske målsætninger, der ligger til grund for IRA, og det store kommercielle potentiale for danske virksomheder i USA. Færre investeringer i EU til fordel for USA og barrierer for danske og europæiske eksportører vil dog samtidig indebære negative konsekvenser. For Danmark er det generelt væsentligt, at det regelbaserede internationale handelssystem respekteres, og at unfair handelspraksis og konkurrenceforvridning imødegås. Regeringen støtter derfor bestræbelserne i bl.a. den fælles transatlantiske IRA-taskforce, der blev nedsat 25. oktober med deltagelse fra Det Hvide Hus og EU-Kommissionsformandens kabinet, for at nå en forhandlet løsning, som sikrer adgang til det amerikanske marked i overensstemmelse med WTO-reglerne, og dermed undgå en handelskonflikt. Såfremt det i sidste ende bliver nødvendigt, støtter regeringen dog også, at EU er rede til at håndhæve sine rettigheder og beskytte egne økonomiske interesser i overensstemmelse med WTO-reglerne.

Dagsordenspunkt 3: EU's handelsrelationer til Ukraine

Under dette punkt forventes en drøftelse af EU's fortsatte handelsmæssige støtte til Ukraine i lyset af Ruslands angrebskrig, herunder en første drøftelse af muligheden for at forlænge den midlertidige handelsliberalisering, der udløber medio 2023. Der vil endvidere være mulighed for at drøfte andre tiltag, fx under den eksisterende handelsaftale med Ukraine (Deep Comprehensive Free Trade Agreement, DCFTA), der udgør rammen for Ukraines handelsmæssige integration med EU.

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning blandt EU-landene til yderligere handelsrelateret støtte til Ukraine, herunder forlængelse af den midlertidige handelsliberalisering. Det er dog ikke forventningen, at

der vil blive truffet beslutning om konkrete tiltag på rådsmødet, men der vil kunne sendes et klart politisk signal om støtten til Ukraine.

Fra dansk side arbejdes der for, at EU støtter Ukraine mest muligt handelsmæssigt. Regeringen ser positivt på en evt. forlængelse af de midlertidige handelsliberaliserende foranstaltninger og støtter identifikation af yderligere handelspolitiske tiltag, der kan hjælpe Ukraine.

Frokostdrøftelse

I forbindelse med rådsmødet forventes endvidere en uformel frokostdrøftelse om EU's aktuelle bilaterale frihandelsforhandlinger. Det er forventningen, at EU-Kommissionen vil give en orientering med fokus på hhv. New Zealand, Mexico, Chile, Australien, Indien, Indonesien, Mercosur og muligvis Kenya. Der forventes ligeledes fokus på arkitekturen i EU's frihandelsaftaler generelt.

Siden sidst

Rådet vedtog den 17. oktober 2022 rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om fremme af handel og bæredygtig udvikling (TSD) i EU's handelsaftaler. Rådskonklusionerne hilser overordnet set meddelelsen seks politiske prioriteter vedrørende klima, miljø og arbejdsrettigheder velkommen. Ministeren oversendte den 26. juli 2022 grund- og nærhedsnotat om Kommissionens meddelelse til Europaudvalget.

Jeppe Kofod
Fungerende udenrigsminister